

Västerås 1997-12-10

Ref : VLT 9750.doc

Att :

John Kraft

Ledarsidan

Vestmanlands Läns Tidning

Slottsgatan 27

Box 3

721 03 Västerås

Jag föreslår följande debattartikel :

Vedeldning i Västerås ger cancer

Bland socialdemokratiska politiker så visas en anmärkningsvärd optimism inför att omvandla Sveriges energisystem och övergå till eldning bibränslen i stället för att utnyttja nuvarande system med generering av elektrisk energi baserad på bland annat kärnkraft.

En sådan eldning av bibränslen kan ske på flera olika sätt. Ett par sätt som jag presenterat i tidigare artiklar omfattar att utnyttja dessa i större kraftvärmeverk. Råvaran är i sådana fall flis av ved från energiskog eller från virke och avverkningsrester från normalt skogsbruk. I denna artikel behandlar jag emellertid fallet att man i stället eldar ved i villapannor, vilket torde bli omfattande då man utanför de större samhällena inte kan finna det realistiskt att införa fjärrvärme i stället för eluppvärmning.

Detta är en metod som använts ända sedan människan i historiens gryning kom på att tämja elden och värma sig vid lägerelden. Människan har sedan dess successivt utvecklat förfinade metoder att åstadkomma ett komfortabelt inomhusklimat. Dessa förfinade metoder avses nu skrotas för att man i stället ska återgå till de metoder som rådde vid historiens gryning.

Om man i ett ytterlighetsfall tänker sig att införa småskalig vedeldning i stället för all kärnkraft så medför detta att en skogsyta som är mer än 300 tusen km² kommer att behövas även om allt virke etc övriga skogsprodukter kommer att utnyttjas som ved. Detta är i alla fall mer än 50% så mycket skog än vad det finns i hela Sverige. Då slås dessutom en av Sveriges basindustrier Skogsindustrin ut helt och hållet.

Dessutom sker omfattande utsläpp av miljöförstörande ämnen ut i luften vid förbränning av ved. Bland annat kan nämnas de cancerframkallande ämnena poly aromatiska kolväten PAH som redovisas nedan.

I dert senaste numret av Västmanlands miljötidning Gröna Draken (4-97) som skickades ut till hushållen under vecka 50 detta år 1997 så hävdar Håkan Löfstedt på sidan 18 att inget samband finns mellan utsläpp av PAH och cancerfallen i Sverige.

Detta är en uppgift som helt strider mot vad som deklarerats i den statliga Miljöhälsoutredningen SOU 1996:124 sidan 72 där man klart deklarerar ett sådant samband. Man konstaterar att 100 – 1000 cancerfall inträffar i Sverige varje år på grund av PAH-utsläpp.

Dessutom konstaterar Naturvårdsverket att 150 ton PAH släpps ut i Sverige varje år. Av detta kommer 100 ton från vedeldning dvs c:a $550/100 = 5,5$ antal cancerfall per ton PAH.

Totala mängden vedeldning var år 1995 c:a 11 TWh dvs antal cancerfall är c:a $550/11 = 50$ st/TWh.

Om man i ett ytterlighetsfall tänker sig att Barsebäcks elgenerering på 8 TWh/år helt och hållet ersätts av vedeldning så innebär detta c:a ett genomsnitt på $8 \cdot 50 = 400$ st fler cancerfall/år i Sverige. Om man på samma sätt tänker sig att all kärnkraft 70 TWh/år helt ersätts av vedeldning så innebär detta $70 \cdot 50 = 3\,500$ fler cancerfall/år i Sverige.

Detta kommer naturligtvis inte i verkligheten att gälla fullt ut då andra alternativ till småskalig vedeldning kanske kommer att ersätta kärnkraften. Men man riskerar i vilket fall som helst en mycket kraftig höjning av cancerfallen i Sverige om kärnkraften läggs ner och ersätts av alternativa energikällor.

Man kan konstatera att myndigheterna nu lämnar bidrag till de hushåll som avvecklar sin eluppvärmning och i stället installerar villapannor för småskalig vedeldning. Jag konstaterar baserat på ovanstående redovisning att saknar all logik. Vad håller våra politiker på med egentligen?

Sammanfattningsvis kan nämnas att jag delar på intet sätt Sveriges socialdemokratiska politikernas entusiasm för att omvandla vårt energisystem och övergå till vedeldning av bibränslen. I Sverige har vi infört tekniskt väl fungerande, säkra, ekonomiska och lågt miljöbelastande system för vår energigenerering. Dessa system ska inte skrotas utan utvecklas vidare i stället. Bland dessa system skall nämnas Vattenkraft och Kärnkraft som ger de i särklass lägsta miljöbelastningarna av alla andra energikällor.

Med vänlig hälsning

Anders Allander
Bygatan 9
724 66 Västerås
tel 021/12 61 43 eller 021/34 08 04

Författaren till denna artikel är Civilingenjör och miljökampe arbetande inom näringslivet i Västerås. Han är dessutom styrelseledamot i föreningen Västeråsare för Kärnkraft och engagerar sig som ansvarskännande svensk i miljödebatten.